

KVÆGFOKUS

Mere trivsel med et tilskud af tangmel

Hos Connie og Freddy Lausten i Kærmark har man foreløbig efter knap fem måneders til-delning af tangmel, set forbedret trivsel hos kalvene og færre klov-problemer hos køerne. Nu er de spændt på om tendensen holder ved.

AF CAMILLA BØNLØKKE

Siden februar måned har firmaet A3N ved Pernille Snitkjær, importeret et tangmelsprodukt – Fascomega fra Skotland, nærmere bestemt Hebriderne. Et produkt der bruges som et tilskud af naturlige næringsstoffer til køerne.

- Firmaet vi importerer det fra, har bestået i mere end 30 år og i Skotland er der en del kvægbrugere, der bruger det i køernes foderration, fortæller Pernille Snitkjær.

Vi står ude i stalden hos Connie og Freddy Lausten i Kærmark ved Skærbæk. De driver en besætning på 105 årskøer med alt kvieopdræt og derudover er der 58 hektar jord inklusiv forpagtning. Parret har i gennem knap fem måneder iblandet tangmel i foderrationen til køerne og nu synes de, at de kan se en effekt.

Klovsundheden forbedret

Det lyder næsten for godt til at være sandt, når Connie og

- Netop klove, hud og hårlag påvirkes positivt af tangmel og andre har erfaringer med en tydeligere brunst, samt forbedret celletal og en højere ydelse, siger Pernille Snitkjær, der her ser på køerne hos Freddy Lausten. (Fotos: Camilla Bønløkke)

Freddy Lausten begynder at fortælle om deres erfaringer med tangmel. Der er jo endnu ikke meget kendskab til produktet på det danske marked, og udbredelsen er kun i den spæde start. Men her i Kærmark har man set en effekt.

- Vores klovbeskærer lod mærke til forandringen, siger Freddy Lausten og fortsætter:

- Vi har altid klovbeskærer hver fjerde måned og vi har altid døjet meget med klov-sygdomme. I gennemsnit er der omkring 40 køer med forbindinger efter hver klovbeskæring, blandt andet på

grund af digital dermatitis, men forleden var antallet af behandlinger nede på 18.

Freddy Lausten fortæller, at det normalt er ret slemt med klovbylder og halte køer i sommerhalvåret, men i år har der været en mærkbar forbedring, på trods af den megen regn og deraf følgende mudder.

- Den eneste ændring vi har gjort, er at tildele de 80 gram tangmel pr. dag pr. ko og vi har kunnet se en forskel på klovsundheden mellem køer og kælvkvier, for kælvkvierne har ikke fået det, siger Freddy Lausten.

Tangmelet blander han bare i rationen i fuldfodervognen, så det er nemt at håndtere og prisen, der er halvanden krone pr. ko pr. dag, vurderer parret, er let tjent ind igen, ser man på de omkostninger det giver – både økonomisk og dyrevelfærdsmæssigt, når en ko er halt.

Problemer med bentøjet

Bentøj og klove har været et kæmpe problem i besætningen her. Køerne kommer ellers altid ud i sommerhalvåret og inden dørene går de på spaltegulv med skraber og med gummibelægning på ud mod foderbordet.

- Netop klove, hud og hårlag påvirkes positivt af tangmel og andre har erfaringer med en tydeligere brunst, samt forbedret celletal og en højere ydelse, siger Pernille Snitkjær.

Hos Freddy Lausten har man ikke set forskelle i ydelse og celletal.

- Vi ligger på 10.000 kilo EKM nu. Ydelsen er faldet lidt på grund af sidste års lidt dårligere majs, forklarer han. Celletallet ligger på 170.000 – et tal der stiger lidt, når køerne kommer på græs fra april måned.

- Køerne kommer nu også ind fra næste uge. Så er det slut, understreger Freddy Lausten og påpeger, at der ikke er meget græs, men meget pløre.

Forebygger diarré

Forbedret hud og hårlag kan Connie og Freddy Lausten derimod sagtens nikke genkendende til. De har nemlig, som lidt af en »sidste chance«, prøvet at give tangmel til kalvene også.

- Det begyndte med, at én enkelt kalv var ved at sætte træskeene med kraftig diarré, men så kom vi i tanke om, at prøve at give den tangmel og det gav vi den så i munden to gange dagligt - og efter to dage kom den sig, fortæller Freddy Lausten, som kan konkludere, at det forebygger diarré.

Lige siden den ene kalv med diarré blev reddet, så har parrets kalvepasser, Lone Wollesen nemlig tildelt tangmel,

som et drys over foderet til alle kalvene.

- Jeg kan se tydelig forskel, siger Lone Wollesen, der påpeger, at hun hurtigt kan se en effekt og at kalvene hurtigt kommer sig, i de dage, hvor de ellers har stor risiko for at få diarré. Desuden er kalvene blevet meget mere blanke.

Kalven som var ved at dø af diarré, står da også skinnende blank i stalden nu og har samme størrelse som de jævndrende kalve.

- Den var ellers så langt ude, at den stort set ikke havde hår tilbage på kroppen, fortæller Connie Lausten.

Dødeligheden faldet

- Kalvedødeligheden er da også faldet, siger Connie Lausten.

Hun går ind og tjekker i papirerne – og jo. Der er kun død én kalv i løbet af de sidste fire måneder og det var på grund af lungebetændelse.

- Der har været 13 døde kalve i alderen 1-180 dage i løbet af de sidste 12 måneder og kun en i de sidste tre måneder. Af sygdomstilfælde har der også kun været en, lyder det fra Connie Lausten, da hun kommer ud i stalden igen.

- Det er da god statistik, siger hun, men er spændt på udviklingen efter en længere periode – også hvad klovbeskæreren må lægge af forbindinger på køerne, næste gang han kommer til december.

cab@effektivtlandbrug.dk
telefon 63 38 25 38

FAKTA OM GÅRDEN

- Ejers af Connie og Freddy Lausten
- 105 årskøer, samt alt kvieopdræt
- 10.000 kilo EKM
- 46 hektar + 12 hektar i forpagtning
- Markarbejdet udføres hovedsageligt af maskinstation
- 1/2 medhjælper i stalden

Valgmøde på LandboNord

Fredag den 9. september kl. 18.30-22.00

Mødet afholdes på LandboNord, Erhvervsparken 1 i Brønderslev, og har deltagelse af 16 folketingskandidater, der repræsenterer alle partier.

Kom og hør om kandidaternes mærkesager og få svar på hvordan de ser på landbrugets rolle, når de tager de samfundsøkonomiske og nordjyske briller på.

Der er afsat tid til spørgsmål fra salen. Alle er velkomne!

www.landbonord.dk

PARTNER I
DLBR
DANSK
LANDBRUGSRÅDGIVNING

Kalven som var ved at dø af diarré, står skinnende blank i stalden nu. Her kæler den med kalvepasseren, Lone Wollesen.

KVÆGPRODUKTION
Kontakt: Camilla Bønløkke
cab@effektivtlandbrug.dk
63 38 25 38 - 61 20 96 66

Tangmel er ikke et mirakel

Connie og Freddy Lausten har ved tilsætning af de 80 gram tangmel i koens ration, samtidig taget 80 gram af den normale vitamin- og mineralblanding ud. De overvejer endda at øge mængden af tangmel, så de helt kan tage den traditionelle mineralblanding ud af rationen.

- Hvor meget man skal ændre og fjerne fra sin nuværende foderplan, skal man tale med sin foderrådgiver om, men det er rigtigt, at der er nogle der lader tangmel dække med hundrede procent i forhold til koens behov. Jeg ønsker nu ikke, at det skal fremstå som et mirakelmiddel, men man har jo erfaring med, at naturlige mineraler virker bedre end de syntetiske, siger Pernille Snitkjær og fortsætter:

- Jeg mener, man skal betragte tangmel som et supplement. Man skal jo gerne derhen, hvor man slet ikke skal give tangmel, men at jorden skal kunne give det grovfoder, der dækker koens behov ind.

Fokus på jorden

Her kommer Pernille Snitkjær blandt andet ind på den fokus, at de skotske mælkeproducenter også har på den jord, hvor de skal dyrke grovfoderet til køerne.

- I Skotland plejer man jorden, som var det koens vom. Man gør ikke noget der ikke virker, siger hun og påpeger, at skotterne jo er kendt for ikke at gøre noget overilet eller noget der koster penge, medmindre det er gennemtænkt.

- De har meget fokus på ikke at ødelægge jorden og det er faktisk heller unormalt, at de

har græsmarker, der er 20 år gamle, men som giver udbytter, som et 1. slæt herhjemme, lyder det fra Pernille Snitkjær.

Hun forklarer, hvordan de i Skotland blandt andet har maskineri til at belufte græsmarkerne.

- Det er en maskine, der ligesom laver et hak i jorden og dermed løfter græsset lidt. Af sådanne græsflufere har jeg købt to hjem af her i foråret, fortæller Pernille Snitkjær.

Det er planen, at Connie og Freddy Lausten også skal prøve sådan en maskine af på deres bedrift.

Prøver gerne nyt – og utraditionelt

Parret i Kærmarker ikke bange for at prøve nye ting af og det var da også derfor, at de var så åbne og sagde ja, til at prøve med tangmel til køerne, da Pernille Snitkjær spurgte, om de kunne være interesseret i at se, om det kunne have en effekt hos dem.

- Når det gælder naturprodukter, så kan det være svært at regne på, hvad det gør og har af effekt. Man må i stedet prøve sig frem og se hvad det kan gøre for én. Nogle kan mærke en tydelig forskel og andre ser måske ikke rigtigt nogen forskel, siger Pernille Snitkjær.

- Vi kan godt lide at forsøge lidt. Urter har vi da også prøvet meget af, siger Freddy Lausten, der ind imellem stadig giver køerne en udrensning ved at tildele en blanding af brændenælder, mælkebøtter og hvidtjørn.

- Udrensningen får de blandt andet, hvis jeg kan se

de begynder at blive lidt gule i huden, så er det leveren der trænger til en rensning. For eksempel hvis der er meget alkohol i majs, så kan man se symptomerne, forklarer han, imens en ko er ved at hive jakken af ham med tungen.

Freddy Lausten lægger da heller ikke skjul på, at de generelt også er meget sammen med deres køer.

- Det er kælekøer vi har. Så kælede er næsten alle vores dyr, påpeger han.

cab@effektivtlandbrug.dk
telefon 63 38 25 38

- Når det gælder naturprodukter, så kan det være svært at regne på, hvad det gør og har af effekt. Man må i stedet prøve sig frem og se hvad det kan gøre for én, siger Pernille Snitkjær, der her ses sammen med Freddy Lausten.

SMARTER, FASTER, STRONGER!

ET KOMPLET PRODUKTPROGRAM, SOM ER BEDRE, HURTIGERE OG STÆRKERE!

Tre stærke argumenter, der præcist forklarer, hvorfor Lelys maskiner er foran deres konkurrenters. Vore ingeniørers innovative tænkning resulterer ofte i overraskende effektive løsninger med hensyn til at gøre vore produkter stadig mere effektive. Holdbarhed og nem betjening er altid nøglen til disse bestræbelser.

Derfor kan vi i Lely med rette sige: "Vi er innovatorer inden for landbruget."

For mere information se:

www.lely.com

innovators in agriculture

Lely Nederland N.V. • Iwer Dall • Area Manager Skandinavien
Tel. 2334 1096 • idall@lely.com

Connie og Freddy Lausten har ved tilsætning af de 80 gram tangmel i koens ration, samtidig taget 80 gram af den normale vitamin- og mineralblanding ud.

FAKTA OM FASCOMEGA

Fascomega er tangmel høstet på Hebriderne og lucerne-mel, med et naturligt indhold af naturlige næringsstoffer. Det fås også i økologisk version.

Produktet stimulerer vombakterier og tilfører højtoptagelige spormineraler.

Fascomega indeholder vitamin B12, B1, B2, C, D, E og provitamin A.

Kilde: A3N

